

శ్రీమతేరామానుజాయనమః

శ్రీభగవద్రామానుజవిరచితమ్,-

శరణాగతిగద్యమ్,

శ్రీమచ్ఛ్రీతప్రకాశికాచార్యవిరచిత

వ్యాఖ్యానసహితమ్,-

శ్రీతిరునారాయణపురమ్

శ్రీ-ఉ-శ్రీతిరువాయ్మొక్కి-తిరునారాయణాచార్యస్వామి-

శ్రీ-ఉ-జీయర్ సన్నిధి - తిరుమలాచార్యస్వామిభ్యామ్,

శ్రీ-ఉ-అరశానిపాలై-క-విజయరాఘవాచార్యస్వామినావ,

సహ్యక్ పరిశోధితమ్;

బెంగ్ళూరుమణ్డలిశిరస్థానిధికారథ

శ్రీనివాసరాఘవాచార్యస్వామికృతార్థోపకారవశాత్

చన్నపురీ తిరువల్లిక్కేణి

శ్రీసరస్వతీభట్టారముద్రాక్షరశాలాయామ్

చిత్రభానునామసంవత్సరే

నిజశ్రావణమాసే

ముద్రితమ్;-

విజయతేతరామ్

శ్రీకృష్ణపరాఙ్ముఖయతివరవరరాదిక్రమాగతగురుపరమ్పరాబ్దేషు

౧౯౦౩ తమే, శ్రావణమాసః.

మూలం

పుట	పజ్జి	పాఠాంతరం.	అనుబంధం.	శుద్ధం.
౧౫	౫		రూపసరూప వ్యాఖ్యానం యద్వా, క్రియం	రూపస్వరూప యద్వా, "క్రియం
౨	౧౬	పుష్కరప్రార్థనం - ౩.		
౨	౧౮	ప్రార్థనపర్వశ్లో - ౩.		
౨	౨౦		అనుసన్ధియత ఇతి	అనుసన్ధియతే" ఇతి
౩	౩	జ్ఞాపన - ౩ - న.		
౩	౪	రూపేతిమతి - ౩.		
౩	౧౩	సమాఖ్యాం - ౩.		
౩	౧౬	పాయపదమ్ - ౩.		
౪	౪	తేష్వన్యతమత్ - ౩.		
౪	౧౮	ప్రార్థమితి - ౩.		
౪	౨౩		ఇతివత్ - ౩.	
౫	౪	పద - ౩ - న.		
౫	౧౦		ఆవిరతేచ్ఛావధి	ఆవిరతేచ్ఛావధి
౫	౧౭	త్వ - ౩ - న.		
౫	౨౨	ప్రయోజనాక్షరాక్ష త్యాభావే - ౩.		
౫	౨౫	ప్రియ - ౩ - న.		
౫	౨౭	ఆతిశయ - ౩ - న.		
౬	౩	పూర్వానుభవ - ౩ - న.		
౬	౪		మాలి (ప్రీతి) సన్ధాన	మాలప్రతిసన్ధాన
౬	౫		తయానుకారి-	తయానుకారి
౬	౮	పాదుకారోపణతా - ౩.		
౬	౧౬	రేవహిఫలత్ - ౩.		
౬	౧౮	ఇత్యుచ్యతే ౩ - న.		
౬	౨౪	మత్త్రేచతు ౩.		
౭	౨		శరీరవతితద్ధి-	శరీరవతి;-తద్ధి
౭	౩		శ్లో౭వ్యా-	శ్లో౭వ్యావృత్తిం
౭	౬	శ్లోదాసః - ౩.		
౭	౮	యఃప్రకారిః - ౩.		
౮	౨	నరహితమాత్ర - ౩.		
౮	౫	త్వ - ౩ - న.		
౮	౧౧	మజ్జితత్వావహ - ౩.		
౮	౧౫	సాక్షిత్వేతి - ౩.		
౮	౧౮	నీరక్ష్యసంక్షేప - ౩.		
౮	౨౩	చ - ౩ - న.		
౮	౨౩	త్వ - ౩ - న.		
౮	౨౬		కాష్ఠానురూపం	కాష్ఠానురూపం
౮	౨౮		అథాచ	అథాచ

పుట	పేజీ	పాఠాంతరం	అశుద్ధం	శుద్ధం,
౧౦	౧౮	విషయాదరే-3.		
౧౧	౨౫	రక్షణోపయోగ - 3.		
౧౨	౨	రక్షణవిరోధి - 3.		
౧౨	3	నిరాశాపయిక - 3		
౧౨	౬	బటామాడంద్యధ - 3		
౧౨	౧౭		కామస్పృహ-	కామ్యస్పృహ
౧౨	౨౧	అనువర్త్యభ - 3.		
౧౨	౨౪	దశకాదతివిల - 3.		
౧౩	౨౫	మక్రత - 3 న.		
౧౩	౨౬	గుణేష్వనేకగుణాన్		
౧౩	౨౭	రా - 3.		
౧౩	౨౮	మహాగళ - 3.		
౧౩	౨౯	భిదాపరః - 3.		
౧౪	౩	చివ్రాయాలపి - 3.		
౧౪	౨౭		తత్వపరః	తత్వపరః
౧౫	౧౨	హి - 3 న.		
౧౫	౨౦		ప్రభగుక్తిః-	ప్రభగుక్తిః
౧౬	౧౧	ఇతిత్రికాభి ప్రేతోభే		
౧౬	౧౫	దః-3.		
౧౬	౧౫	భర్తృశ్చవ్రాసువ - 3.		
౧౭	౨	తిత్త్రైవైత్తే 3.		
౧౭	౧౬		సౌలభ్యనిరూప	సౌలభ్యనిరూప
౧౮	౨	విక్రకవ్యక్త్యా - 3.		
౧౮	౫	వా - 3 న.		
౧౮	౨	తస్యైవతేనేనభ్యుతే		
		వియత్తరూపాస్తరహ్		
		ఇతి-3.		
౨౦	౭	క - 3 న.		
౨౦	౧౨	ఇతిసాధారణ - 3.		
౨౦	౧౭	క - 3 న.		
౨౦	౨౩	స్ఫటయతి - 3.		
౨౧	౨	కర్తృదివిరహితాః 3.		
౨౧	౧౭		సూతుక	సూతుక
౨౨	౪	చ-3 న.		
౨౩	౫	భగవదాశయలబ్ధిభా		
		3 - న.		
౨౩	౨౩	తత్త్వస్వరూపైః-3.		
౨౪	౧౮	అనిద్యతేభ్యః 3.		
౨౫	౨	అన్యధాత్వియంప్ర 3.		
౨౫	౬	సూతుకీత్యాహ - 3.		

పుట	పేజీ	పాఠాక్షరం	అక్షరం	శబ్దం,
౨౫	౧	రజితవ్యమిత్య - ౩.		
౨౫	౧౧	అశరణ్యశరణ్య-౩.		
౨౬	౪	శబ్దసద్వివరణ - ౩.		
౨౬	౧౫		౨౭౦.	
౨౬	౨౫	ఉత్పచర్య-౩.		
౨౭	౨౦			౨౮౪.
౨౮	౧౮	ప్రత్యవాయపరత్వ-౩.		
౩౦	౧౩	స్వప్రత్యాయ-౩.		
౩౦	౧౦	తెలిలార్థాత్ ౩.		
౩౧	౧౩		గతోస్తితవాస్తి	గతోస్తి;తవాస్తి
౩౧	౨౫	సోపేయకోటినిబిష్ట-౩		
౩౨	౧౦	బృతరణానంతరభావి-౩.		
౩౨	౨౩		వివమిత్యాది	వివమిత్యాది
౩౨	౨౬	భవతజ్జనిత ౩.	తరణానంతర	తరణానంతర
౩౩	౩	ప్రథమపాదార్థ-౩.		
౩౩	౧౭	న్యాయాత్ - ౩.		
౩౪	౫	పరాత్పరిపదే-౩.		
౩౫	౫	తాస్యశేషత్యాశేష		
		త్వభ్రమ - ౩.		
౩౫	౨౧		యథా	యథా
౩౫	౨౨		తథాత్వం	తథాత్వం
౩౬	౨		తద్భావం	రత్నకాలః
౩౬	౩	దేవకాలఃసేయః-౩.		
౩౬	౧౨	అహమేవనిర్వరా-౩.		
౩౭	౧౬	తస్మిన్ శ్రేణు-౩.		
౩౮	౩	జన్మసంస్కార-౩.		
౩౮	౬	విమోచనానంతర-౩.		
౩౮	౧౨	అనుష్ఠాన-౩.		
౩౮	౧౬	శేషస్యేష-౩.		
౩౯	౫	లభ్యత ఇతి-౩.		
౩౯	౧౪	హరితకుల-౩.		

శ్రీ సరస్వతీభణ్డారధర్మనిబంధనపత్రికై.

౧ శ్రీ సరస్వతీభణ్డారసర్వస్వామ్యత్వైయదైయభిక్షాధికారికృత్.

(౧) శ్రీమత్సరమహంసేత్యాది శ్రీయదుగిరియతిరాజస్వామి.

(౨) శ్రీమదిత్యాది - తిరునారాయణపురమ్, జీయర్ సన్నిధి-తిరుమల

లాచార్యస్వామి.

(౩) ,, మణ్డయమ్-మిశకామ్ వార్-చక్రవర్తి - నరసింహాచార్యర్.

(౪) కుమాణ్డూర్ - ఇళైయవిల్లి - శ్రీరఙ్గపట్టణమ్ - పార్థసారథిదాసక.

౨ పూర్వోక్తధర్మాధికారి చతుష్టయవిధేయరాయ సర్వకార్యనిర్వాహమ్ శైయ్యవేణ్డీయ - శ్రీసరస్వతీభణ్డారసభికర్ కృత్.

(౧) శ్రీమదిత్యాది-శ్రీతిరునారాయణపురమ్-జీయర్ సన్నిధి-తిరుమలలాచార్యస్వామి.

(౨) ,, మణ్డయమ్ - మిశకామ్ వార్ చక్రవర్తి-నరసింహాచార్యర్.

(౩) కుమాణ్డూర్-ఇళైయవిల్లి-శ్రీరఙ్గపట్టణమ్-పార్థసారథిదాసక.ఇవక కార్యదర్శి.

౩ ఇరణ్డామ్నిబంధనపడికుర కార్యనిర్వాహమ్ శైయ్యమ్ శ్రీసరస్వతీభణ్డారసభైయానతు, పాఠశాలైయిలాభావిత్ మద్రాస్ గవర్ న్మెన్టరుడైయంగులమ్వర్షమ్ పెబురెరిమాసమ్ ౨౩మ్ తేది ౫౨మ్ నమ్బర్ ఉత్తరవిక బడికుర పట్టెట్టిరుకురమ్ బహుమానసభికర్ కృతాత్ ఎకా-లత్తిలుమ్ ఘటితమాయరుకర కూడవళ్ళు.

౪ శ్రీసరస్వతీభణ్డార గృహమ్, చన్నప్పట్టణమ్ తిరువల్లికేణి పేయాత్వార్ కోవిల్ - వీధియిల్ మేట్టుడికోయిలు కుడుత్త శ్రీకృష్ణైయాయంగులమ్ కళవిలకరముడైయళ్ళు.

౫ శ్రీసరస్వతీభణ్డార త్రిక ఉద్దేశ్యకృత్.

(౧) శ్రుతిస్తోత్రీతిహాసపురాణవచ్చురాత్రకర్మబ్రహ్మమీమాంసాభగవద్విషయరహస్యాద్యస్త్ర దపేక్షితయావర్గస్థసచ్చయమ్.

(౨) ఇవన్ముకుల్ నకటాక అచ్చిట్టాయీరాతవన్ముకులేఖనద్వాగానల్ల కాకితత్తిల్ ప్రత్యస్తరోత్పాదనమ్

- (3) అపరిష్కృత ముద్రితగ్రంథము అపరిష్కృతలిఖితగ్రంథమయిరుక్కు-
మ్ గ్రంథజ్ఞులకి పరిష్కరణమ్.
- (౪) సుపరిష్కృతగ్రంథము ముద్రణసాపేక్షగ్రంథమయిరుక్కుమ్ గ్రంథజ్ఞు-
లకిముద్రణమ్.
- (౫) ఉపయుక్తపూర్వగ్రంథ, సజ్జితా పత్రికాదిరచనముద్రణాదికమ్.
- (౬) సర్వదేశ సర్వభాషైకలిఖిత సర్వప్రకారత్రాలుమ్ సర్వకాల-
స్థిలిఖిత ఇవైయెల్లాహ్నీక ప్రచారమ్.
- (౭) పరమోద్దేశ్యభూత జ్ఞాతవ్యార్థజ్ఞాన జ్ఞాతాధానుస్థానరూప భగ-
వదేష్టగవతాచార్యగుణానుభవకాలక్షేపకై జగద్యసృజితభాగవతర్-
కళుక్కు యావదాత్మభావి సర్వవిధసాహాయ్యమ్.
- ౬ ఇవ్యుద్దేశ్యపరంపరై కరపేక్షితమ్ - అపరిమితధనమ్, అధికార-
విశేషముడైయవర్కల్ ముతలానై.
- ౭ ఇతలూభిమానివర్గమ్ జగత్కై.
- ౮ ఇతలూ సర్వరుమ్ సాహాయ్యమ్ శెయ్యుక్కుడుమ్.
- ౯ ఇప్పడి బహుముఖమాక వేణుమ్ సాహాయ్యగ్రంథమై యవుమ్ సాహ-
య్యస్పృణ్ణునువర్కళుడైయవుమ్ వక్తైకల్లై అడియిటగ్రంథమై ముఖ-
లానపడికల్లాల్ వకుత్తు కుగి టిప్పిట్టు ప్రకాశిప్పికరలామాకై యా-
ల్, అవరవర్కల్, తగ్గల్ తగ్గల్ శక్తికుగిమరుచికుగిమ్ ఒత్తఫడి,
మేటగ్రంథసభికర్కళుక్కుల్ కార్యదర్శియాక కుగిటికరప్పట్టిరు-
క్కుమవక వశత్తిలిరుక్కుమ్ కణకుగిప్పత్తగ్రంథిల్, తామ్
శెయ్యునినై కుగిమ్ ఉత్తవికల్లైయెల్లామ్ పతిప్పిత్తు, అత్తైప్పల్ శీన-
ఎల్లాకార్యగ్రంథమై అన్త కార్యదర్శిదావరమాకనన్త త్తివరత్తకుమ్
- ౧౦ ఉత్తవియిన్ వక్తైకల్లై పాతుక్కు టిప్ప.
- (౧) విరాళమ్, రికార్డురూపమాకవుమ్ స్థావరజగ్గమాది పదార్థరూప-
మాకవుమ్.
- (౨) చంద్రా, మాసాదికాల నియంతధనధా న్యాదిరూపమాకవుమ్, అచ్చు-
క్కు వేణ్ణయసామ గ్రీముశలియవక్తై యాకవుమ్.
- (3) పుస్తకాదికళుక్కుక్రయ వినిమయసమర్పణాదిరూప మాకకొగ-
డుక్కుమవై.

(౪) పుస్తకాదికలై ఇరవలాళ్ వాణ్ణి ఉపయోగిత్తు కొంజ్జతలుగ్ ప్రీతి
కొంజ్జతై యాళ్ కొండుకుమళ్ళు.

(౫) గ్రంథవిశేషణ్ణి లేఖనపరిపరణ ముద్రణాదికలై చ్చెయ్విత్తు
కొంజ్జ అళిళ్ పట్టుబడికొంజ్జ కొండుకుమద్రవ్యమ్ముళలియవై.

(౬) శరీరశ్రమరూపమాన వుపకారమ్.

(౭) కాలవిశేషత్తి లుపయోగత్తుకొంజ్జ వీడువిడువై, గ్రంథసభాన్యా
దిక్కలైయుమ్ ముద్రణసామగ్నాదిక్కలైయుమ్ ఇరవలాళ్ కొండు
కై, ఇవై ముళలియవై ఉళవిశేయుమ్వక్కెళ్ళి

౧౧ ఉళవిశేయుమ్వర్ కళ్ళి విషయమాళ్ళుటి క్కత్తప్పన్దలంశక్ళల్ —

(౧) ఉళవిశేయుమ్వర్ కళ్ళి వరికైక్కొంజ్జ (౨) వర్షమ్,
మాసమ్, తేది. (౩) కైయెక్కుత్తు. (౪) తిరునామమ్. (౫) వా
సమ్. (౬) ఉద్యోగమ్ ముళలియ అధికారమ్. (౭) మేల్
విలాసమ్. (౮) సంబంధిళ్ళి. (౯) ఇతరవిశేషణ్ణి.

౧౨ మూఱామ్నిబంధనత్తిల్ కుటిక్కప్పట్టబహుమానత్తై పె
ర్ విద్యార్థి కళ్ళి.

వర్షమ్.	అభివరైక్కుమ్ తేజియరు ప్ప ఉత్తమపరైత్తై	తిరునామమ్.
౧౮౭౨	బీ - ప.	శ్రీమాన్. మ - అ. తిరునారాయణాచార్యర్.
౧౮౭౩	పట్రిక్కులేషన్	,, మ - నా. కృష్ణమాచార్యర్.
౧౮౭౪	పట్రిక్కులేషన్	,, మ - ఆ. కృష్ణమాచార్యర్.
౧౮౭౫	ఎప్ - ప.	,, శ్రీ - తి. కృష్ణమాచార్యర్.
౧౮౭౬	బీ - ఎల్.	,, మ - ఆ. పార్థసారథివెయ్క్కార్.
౧౮౭౭	ఎప్ - ప.	,, కా - రామచంద్రారావ్.
౧౮౭౮	బీ - ప.	,, మ - భీ. శ్రీనివాస వెయ్క్కార్.
౧౮౭౯	బీ - ప.	,, మ - ఆ. కృష్ణమాచార్యర్.
౧౮౮౦	బీ - ప.	,, కు - రక్తాచార్యర్.
౧౮౮౧	ఎమ్ - ఎల్.	,, మ - ఆ. పార్థసారథివెయ్క్కార్.
౧౮౮౨	ఎప్ - ప.	,, తి - గో. రాఘవాచార్యర్.

౧౩. ఇంద్రముద్రాశాలైయిల్ కిడైక్కత్తక్క శ్రీకోశాదికల్.

ఇహోశుశ్య
సంభావనై.

తెలుజులిపి.

రూ. అ. పై.

౧ దత్తకమీమాంసైయమ్ దత్తకచన్దిక్రైయమ్.	౦	౮	౦
౨ న్యాయభాసగరమ్ (గౌడబ్రహ్మనన్దీయఖణ్డనమ్.)	౧	౦	౦
౩ భులాకావేరీమాహాత్మ్యమ్.	౦	౮	౦
౪ తత్తచక్రాజు-విజయమ్.	౦	౩	౦
౫ వేజుగటాచలమాహాత్మ్యమ్, అధ్యాయమ్	౦	౧	౩
౬ లఘుకాముదీపూర్వోత్తరార్థమ్ సంపూర్ణమ్.	౦	౮	౦
౭ గాయత్రీభాష్యమ్.	౦	౧	౦
౮ శరణాగతిగద్యమ్ - శ్రుతవ్రతాశికాసమేతమ్.	౦	౪	౦
౯ గురుపరంపరైకుగవృక్షమ్ పోష్టపటమ్.	౦	౪	౦
౧౦ జితంతాహ్వయమస్త్రీవ్యాఖ్యానమ్.	౦	౪	౦
౧౧ వేదార్థసంగ్రహః, శ్రుతవ్రతాశికాచార్యవ్యాఖ్యానహితః.			
౧౨ ముదలాయరమ్ - పెరియాల్వార్ తిరుమొళి, పదపురై, పెరియజీయర్ వ్యాఖ్యానమ్ మూహ్మపత్తు ముడిన్దు నాలామ్బత్తు నాలామ్ తిరుమొళి నడన్దువరు కిఱిళ్ళు. ఫారమ్-౧-కుగ ఒరు అణావీళమ్,	౪	౦	౦

తమిళ్ మణిప్రవాళలిపి.

౧౩ పెరియతిరుమొళి-పదపురై, నజ్జీయర్ ఫడి, పెరియ వాచ్చాన్బిల్లై వ్యాఖ్యానమ్, అరుమ్బుదవిళక్కమ్, ఇవ ల్ మిడక్, ఇరణ్డామ్బత్తు ముడిన్దు; మూహ్మపత్తు అచ్చిడప్పడుకిఱితు: మాసన్దోటుమ్-అటుఫారమ్ అచ్చి డుకీటోమ్. ఇత్తువరైకుగమ్ ౫౨-ఫారమ్ ఆయిల్ మి; ఇళిటుగ, ఫారమ్-౧-కుగ-౯-పైవీళమ్,	౨	౧౦	౯
౧౪. సప్తగాదైయిక్ వ్యాఖ్యానమ్-పదపురై, యుడక్.	౦	౪	౦

శ్రీ సరస్వతీభక్తారగృహమ్
వేయాళ్ వార్ కోవిల్ వీధి
కళవిలక్కమ్ - ౧౬.
చిత్రభాను సంవత్సరమ్.
శ్రావణ బ-౧.

శ్రీ పార్థసారథిదాసక్.

కార్యదర్శి.

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

శ్రీశైలేశదయాపాత్రం ధీభక్త్యాద్విగుణార్ణవమ్ ।

యతీదప్రపణంవదే రమ్యజామాతరంమునిమ్॥

లక్ష్మీనాథశూరమ్భాం నాథయామునకుభ్యమామ్ ।

అస్తదాచార్యపర్యంతాం వదేగ్గురుపరమ్పరామ్॥

యోనిత్యమమృతపదామ్బుజయుగ్మగుక్మ-

వ్యామోహతస్తదితరాణితృణాయమేనే ।

అస్తద్గురోర్భగవతోస్యదయైకసిన్ధోః-

రామానుజస్యచరణౌశరణంప్రపద్యే॥

మాతాపితాయవతయస్తనయావిభూతిః-

సర్వంయదేవనియమేనమదన్వయానామ్ ।

ఆద్యస్యనకులవతేర్వకుళాభిరామమ్-

శ్రీమత్తద్ధ్యక్షియుగళంప్రణమామిమూర్ధ్నా ॥

భూతంసరశ్చమహాద్వాయభట్టినాథ-

శ్రీభక్తిసారకులశేఖరయోగివాహన్ ।

భక్తాష్ట్రేశేణుపరకాలయతీంద్రమిశ్రాన్-

శ్రీమత్పరాజుగళమునిప్రణతోస్త్రినిత్యమ్.

యోనిత్యమచ్చుత పదామ్బు
జయుగ్గురుక్త- వ్యామోహత స్తదిత
గాణి తృణాయ సేనే-అస్త్యురోర్భ
గవతోస్యదయైక సిన్ధోః- రామానుజ
స్యచరణౌశరణంప్రపద్యే.

వస్తేవేదా న్తకర్పూరచామీక
రకరణ్ణకమ్-రామానుజార్యమార్యా
ణాం చూడామణిమహర్నిశమ్.

౧. భగవన్నారాయణా-

యతీష్ట క్రికృతభాష్యాధాః యద్వ్యా
ఖ్యానేనదర్శితాః- వరంసుదర్శనార్య
న్తంవస్తేకూరకులాధిపమ్.

వరదంద్విరదాద్రీశం-శ్రీనిధింకరు
ణానిధిమ్-

శరణ్యంశరణంయామః ప్రణతా
ర్తిహరంహరిమ్.

౧. ఉపాయోపేయవరం ద్వయం
విశదీక్రియతే:- [10]

౨. తత్రప్రతాపో మృశపితృత్వదురా
సదభగవత్సంశ్రయణసిద్ధయే,

౩. పురుషకారభూతవాత్సల్యనిర్భర
లక్ష్మీసమాశ్రయణం*శ్రీమచ్ఛబ్దవివర
ణముఖేనాభిధీయతే,- [15]

౪. యద్వాశ్రీయంప్రపద్యతత్సన్నిధౌ
మూలమస్త్రీణ స్వరూపాను రూప
పురుషార్థ ప్రార్థనంత దుపాయప్రా
ర్థనాపర్యంతకృత్వా,

౫. తదనుజ్ఞయాద్వయ మనుసన్ధీయ
త ఇతిపూర్వాచార్యానుసన్ధానమను
ష్కరన్,

౬. ప్రథమంశ్రీయంప్రపద్యతే (భగవ
త్). ఇతి.-

౭. (భగవన్నారాయణ) శబ్దాను
విభూతిపామల్యవరౌ;-

౧. ౭ భిమతానురూపస్వరూప-

౩. రూపగుణ-

౪. విభవైశ్వర్యశీలా-

౫. ద్యనవధికాతిశయాసంభ్యే
య కల్యాణగుణగణామ్,

౬. పద్మవనాలయామ్, ౧

౭. భగవతీమ్, ౨

౮. శ్రీయమ్, ౩

౯. దేవీమ్, ౪

౧౦. నిత్యానపాయినీమ్,

౧౧. నిరవద్యామ్,

౧౨. దేవదేవదివ్యమహిషీమ్,

౧౩. అఖిలజగత్కారమ్,

౧౪. అస్త్యస్తాతరమ్,

౮. *“ద్విషటాగ్రస్తోరయోరపి”^{౧౮}
తస్మిహిత్యజ్ఞాపనపరౌఘ.

౯ అనురూపే అనభిమతిః; అననురూపే
చాభిమతిశ్చ దృశ్యతే ఇతి తద్వ్యుదాసాయ
(అభిమతానురూప) శబ్దా.

౧౦. (రూపా)నంతర(గుణ)శబ్దః సాక్ష
ర్యాదిపరః.

౧౧. పరత్వ సౌలభ్యకోటి నివిష్టగుణ
జాతప్రదర్శనార్థే (విశ్వర్యశీల) శబ్దా.

౧౨. (అనవధిక-) ఇత్యాదిస్ఫుటార్థః.

౧౩. పరత్వ సౌలభ్యయోస్సమా
ఖ్యాః ప్రమాణయతి (పద్మ-)
ఇత్యాదిభిశ్చ తుర్భిషదైః.

౧౪. సదాపరాధానభిజ్ఞతాయై (ని
త్యానపాయినీమ్-) ఇతి పదమ్.

౧౫. దౌర్లభ్య రూపావద్య రహితా
(నిరవద్యా).

౧౬. “కృతాభిషేకా(మహిషీ)”-

అతః అప్రతిహతచిక్కిరితా. [20

౧౭. (అఖిల) శబ్దః సాంత్యార్థానవరః,
నన్యాస్మాద్విజ్ఞత మితి భావః.

౧౫. అశరణ్యశరణ్యామ్,

౧౮. శరణ్యంభగవన్తమలభ్యవన్తః(అ
శరణ్యాః.౧౬. అనన్యశరణశ్శరణమహంప్ర
పద్యే.౧౯. అహమపి తేష్వేక ఇత్యాహ(అ
నన్య-)ఇతి. [౩

౧౭. పారమార్థికం

౨౦. కిను పేక్షితమత్యత్రాహ

(పారమార్థిక-)ఇతి.-(అనుభవ)
విశేషణమ్. (౧౪)

(౩౦-౧౪.)

౨౧. పరమపురుషార్థాన్తర్భూతత్వా
త్,స్వయంపరమపురుషార్థత్వాత్,
అకృత్రిమత్వాద్వా(పారమా
ర్థిక)త్వమ్-౨౨. అకృత్రిమత్వమ్,నిరుపాధికత్వ
మ్.-

(౨౧-౫.)

౨౩.(భక్తి)విశేషణంవా(పారమార్థి
క) శబ్దః. (౫)

౧౮. భగవచ్ఛరణారవిన్ద-

౨౪. (చరణారవిన్ద-) ఇతి.- మాతు¹
స్తన్యంపుత్రస్యేవ, శేషభూతస్య²ప్రాప్యమితిభావః.-౧౯. యుగ³లేకాన్తికా -౨౫. (ఏకాన్తిక)త్వమ్,-ఫలాన్తరార్థ
త్వాభావాద్భగవదేక విషయత్వమ్.౨౦. ౭^౪త్వన్తిక-౨౬. (అత్వన్తిక)త్వమ్,అతపవసదా
సేవృత్తిః-నిత్యయుక్తఇతియావత్.౨౧. పరభక్తి^౫-౨౭. ఉత్తరోత్తర సామ్రాత్కారా
భినివేశః (పరభక్తి)ః. [౨౫౨౨. పరజ్ఞాన^౬-

౨౮. సామ్రాత్కారః (పరజ్ఞాన)మ్.

౨౩. పరమభక్తికృత. ౨

(౩౦-౮.)

౨౪. పరిపూర్ణా-^౧

౨౫. అనవరత-^౨

౨౬. నిత్య-^౩

౨౭. విశదతమా-^౪

౨౮. అనన్యప్రయోజనా-^౫

౨౯. అనవధికాతిశయప్రియ-^౬

౩౦. భగవదనుభవజనితానవధికాతిశయప్రితికారితా-

౨౯. ఉత్తరోత్తరానుభవాభినివేశః
(పరమభక్తిః)

౩౦. (పరిపూర్ణ) త్వాదివదపటమ్
(అనుభవ) విశేషణమ్. [5

౩౧. పరపూర్ణహాసినర్వావస్థభగవ
ద్విషయత్వమ్-(పరిపూర్ణ)త్వమ్.

౩౨ సకృత్స్వావృత్త్యర్థమ్(అనవర
త) త్వమ్.

౩౩, అవిరతేచ్ఛావధి షత్స్వప్యదా
సాయ(నిత్య)త్వమ్;-

౩౪. (విరతనిత్య) త్వప్యదాసాయ
(అనవరత)త్వమ్;-

౩౫. స్నానాగ్ని హృతాదికం
హివిరతనిత్యమ్. [15

౩౬. పరోక్షత్వప్యదాసాయ(విశద
తమ) త్వమ్.

౩౭. ప్రయోజనాన్తరార్థత్వప్యదా
సాయ(అనన్యప్రయోజన)త్వమ్.-

౩౮. తత్రహేతుః(అనవధికాతిశయ
ప్రియ)త్వమ్;-

౩౯. ప్రయోజనాన్తరత్వాభావేపి,
౪౦. సావధికాతిశయ ప్రియత్వప్య
దాసార్థమ్. (అనవధికాతిశ
యప్రియ)త్వము క్తమ్.- [25

౪౧. ఉద్యశా(నుభ)వేన(జనితాన
వధికాతిశయప్రితిః,

౪౨. అహంకారయా ఈదృశాను
భవోలబ్ధః ఇతిపూర్వానుభవలబ్ధవిష
యనిరవధికాతి శయానుకూల(ప్రీతి)
సద్ధానరూపా,-తయాను(కారిత)మ్.

౩౧ శేషావస్థాచితా-

౪౩. (అశేషావస్థా)ః ఆస్థానాంతః
పురస్థిత్యాదయః.

౩౨. శేషశేషతైక-

౪౪. (అశేష)శబ్దః, ఛత్ర,-చామర,-
కళాపీ,-పాదుకా-గ్రహణ,-
తామ్రాబలదానాదిపరః. [10]

౩౩. రతిరూపనిత్యకైజగర్యప్రా
ప్త్యపేక్షయా,

౪౫. అనంతవైసేయాదీనాం సర్వ
విధకైజగర్యప్రాప్తావపి కై
జగర్యమ్. [11] వైతినియతందృశ్యతే,

౪౬ తతగ్రాధమితిశజగర్యమా
హ(రతిరూప-) ఇతి.- [15]

౪౭. ౨-స్వేనకృతత్వేపిపరప్రీతిరేవఫ
లమ్, “ప్రహర్షయిష్యామి”^౧
ఇతిహ్యుచ్యతే,

౪౮. తస్మాదన్యకృతత్వేపి కైజగర్య
స్యతజ్జనితపరప్రీతిందృష్ట్యా, స్వకృత
త్వేసతీవప్రీతిస్సర్వేషాం జాయత
ఇతి తాదృశప్రీతిరూపం కైజగర్య
జిహ్వుర్ధః.

౪౯. ఇతి*మంత్రచతుర్థ్యర్థోక్తిః.

౩౪. పారమార్థికీభగవచ్చరణార్
విద్రశరణాగతిః,

౫౦. (పారమార్థికీ-)ఇతి.-తమకా
ర్యవ్యూహసాయ.-

౫౧. *అనుమాల్యాదిశరీరవతి తద్ధిత
స్యాఉపాయా నైరేభోఽవ్యా
వృత్తంస్వరూపమ్.-

౩౫. యథా వస్థితా -

౫౨. (యథా వస్థితా-) ఇతి.-రజఃకా
ర్యవ్యుదాసాయ.

౫౩. ప్రపత్తవ్యపిషయసహస్థరూపః
ప్రకారః తత్సాహిత్యమభిప్రేతమ్,
౫౪. శరణవరణానర్హే శరణ్యత్వనీ
ర్హ్యయథా వస్థితాస్యాత్.

౩౬. అవిరతా-

౫౫. (అవిరతా) ఆఫలసిద్ధేరవిరతా
నైః, అప్యవహిత సాధనమిత్యర్థః.-

౫౬. వ్యవహితసాధనంహిమద్యేసా
ధనా నైరప్రాచ్యేస్వయం
విరతంస్యాత్. [15]

౩౭. ఆస్తుమే.

౫౭. *సాక్షాత్ (ఆస్తుమే).

౩౮. ఆస్తుతే.

౫౮. (ఆస్తుతే) ఇతి.- “తేనమైత్రీభ
వతుతే” ౧ ఇత్యాదిమానగ
త్యానిశ్చిత్యేతికేచిత్.

౩౯. తయైవసర్వంసంపత్న్యతే”.

౫౯. స్వసహృద్ధిసహృద్ధిని స్తరణమపి
(సర్వ) శబ్దాభిప్రేతమ్.

౬౦. అశ, ద్వయస్థంనారాయణశబ్దం
వివృణోతి (అఖిల-) ఇత్యాదినా.-

౬౧. తత్రప్రథమపదేన సారశబ్దవా
ఛ్యానాంధర్మ్యచ్యుతే. [25]

౪౦. అఖిలహేయ-

౬౨. (అఖిల) శబ్దః విదవిద్వత్క్షేపాదిభా
వవికారాది (హేయ) పరః.

౪౧. ప్రత్యసీక-

౪౨. కల్యాణైకతాన స్వేతర స
మస్తవస్తు విలక్షణానస్తజ్ఞా
నాఽఽనస్తైకస్వరూప,-

౪౩. స్వాభిమతానురూపై-

౪౪. ఽకరూపా-

౪౫. ఽచిన్త్య-

౪౬. *దివ్యదివ్యా-

౪౭. ఽచ్ఛత-

౪౮. నిత్య-

౪౯. నిరవద్యసీరతిశయాజ్వల్య-

౫౦. సౌందర్యసౌగంధ్యసౌమమంద్య-

౫౧. లావణ్యయావనాద్యనస్త-

౬౩. (ప్రత్యసీక-) ఇతి-నకేవలం విర
హామాత్రమిత్యర్థః.

౬౪. ఆనస్త(కల్యాణ)శబ్దాస్వపరాపే
క్షయాఅనుకూలత్వపరౌ.[శబ్దః;-

౬౫. (ఆనస్త)(వివరణం)వాకల్యాణ

౬౬. కల్యాణానాంగుణానాం ఏకా
స్పదమితివా (కల్యాణైకతా
న)శబ్దార్థః;-

౬౭. యద్వా, స్వసమ్బద్ధినామపి [10
మక్తశ్చావహతా (కల్యాణ)శబ్దార్థః.

౬౮. (ఏక)శబ్దేనప్రదేశభేదేనజడత్వ
ప్రతికూలత్వ వ్యుదాసః.

౬౯. అథ (రూప) మః:-

౭౦ (అభిమతానురూప) శబ్దాపూ[15
ర్వవత్.

౭౧. (ఏకరూప)త్వమ్, ఉభయలిక్త
త్వప్రాప్య త్వోపాస్యతైవః.

౭౨. తరాగోచరత్వమ్ (అచి
న్త్య)త్వమ్. [20

౭౩. (దివ్య) శబ్దద్వయమ్ద్రవ్యసం
స్థానవైలక్షణ్యపరమ్.

౭౪. (అచ్ఛత) త్వమ్ప్రతిక్షణమ
పూర్వత్వమ్. [మ.

౭౫. నిత్యసంస్థానత్వమ్ (నిత్య) త్వ

౭౬. దౌర్లభ్యావద్యరాహిత్యం(నిరవ
ద్య) త్వమ్.

౭౭. (సౌందర్య)మ్, అవయవశోభా.

౭౮. (లావణ్య)మ్, అవయవిశోభా.

గుణనిధిదివ్యరూప.-

౫౨. స్వాభావికానవధికాతిశ

య-జ్ఞాన-బలై-శ్వర్య-వీర్య-శక్తి -
తేజః-౬

౫౩. సౌశీల్య-

౫౪. వాత్సల్య

౭౯.(ఆది)¹శబ్దార్థః;-*పీనవృత్తాయ

తథుజః త్వాది.

౮౦. అథ దివ్యాత్మగుణాః.

౮౧.(స్వాభావిక-)ఇత్యాదిస్ఫుటమ్.

౮౨. షడ్గుణ్యంసాధారణమ్.-

౮౩.(సౌశీల్యా)దిద్వాదశకమ్,-భక్త
రక్షణసాధారణమ్.

౮౪. (సౌశీల్య-)ఇత్యాది.-

౮౫.(శీల)ంహి నామమహతో² [10]

మనైస్సహనీరథనే³ గ్రీణ సంక్షే

షస్వభావత్వమ్?;

౮౬.తస్యచప్రయోజనాన్తరౌపయి

కత్వాభావాత్ (సౌశీల్య)

మ్.- [15]

౮౭. యద్వా, షడ్గుణత్వబుద్ధ్యా

యథా ఆశ్రితానాంసాధ్య

సంసన్యాత్;-

౮౮. యథాచస్వయమపిసస్వస్య

పరత్వబుద్ధ్యావిలక్షన్యాత్;- [20]

౮౯. తథా(శీల)త్వం(సౌశీల్యమ్).

౯౦. (వాత్సల్య)మ్.- దోషేపిగుణ

త్వబుద్ధిః;-

౯౧. యథా,సద్యఃప్రసూతాయాః

ధేనోర్వత్నే; [25]

౯౨.ఇదంచక్షమాకాష్టానురూపమ్;-

అతపవహిప్యధగనుక్తిఃక్షమాయాః?-

వ్యా - ౧ - శబ్దార్థ - ౨.శబ్దః - ౧. ౨ - జూబితి - ౨, ౩ - రాహధికత్వాభా -
౧. ౪ - త్వ - ౧. ౫ - అథాచ - ౧. ౬

- ౩
౫౫. మార్దవా-
- ౪
౫౬. మార్దవా-
- ౫
౫౭. సాహార్ద-
- ౬
౫౮. సాహ్య-
- ౭
౫౯. కారుణ్య-
- ౮
౬౦. మాధుర్య-
౯౩. ఆశ్రితవిరహాసహత్వమ్ (మా
ర్దవా)మ్.-
౯౪. తేష్వస్థానభయశశ్చిత్వంవా.
౯౫. మనోవాక్కాయై కరూప్య[^౧]
మ్(ఆర్దవా)మ్.-
౯౬. యథా, “ఋజుబుద్ధితయాస
ర్వమాఖ్యాతు ముపచక్రమే” ఇతి.
౯౭. (సాహార్ద)మ్.- తేషాం ‘అభిమ
త్రశేయోభిధ్యాయిత్యమ్.-
౯౮. స్వసత్తానపేక్ష తద్రూపర.
త్వంవా.
౯౯. (సాహ్య)మ్.-జన్మవృత్తగుణవై
షమ్యమనపేక్ష్య,
౧౦౦. సర్వేషాం సమాశ్రయణీయ
త్వే స్వీకృతానాన్తేషాంస
మాభవనా విశేషేషుమనసా
తద్విషయానాదరేచ,-
౧౦౧. సమత్వమ్-తారతమ్యధీరహి
తత్వమ్. [20]
౧౦౨. (కారుణ్య)మ్.- స్వాధాన^౨పే
క్షయాపరదుఃఖాసహిష్ణుతా
౧౦౩. (మాధుర్య)మ్.-హస్తంత్రవృ
త్తావపిరసావహత్వమ్.-
౧౦౪. యథా, “పహ్యేహి ఘృణా
మృజపత్రనేత్ర” ఇతి.

౬౧. గామ్భీర్య-

౧౦౫. (గామ్భీర్య)మ్.- ఆశ్రితవిషయే, ఎవను నేనవికీర్తితమితివరిచ్చేత్తుమశక్యత్వమ్.-

౬౨. భౌదార్య-

౧౦౬. దీయమానశౌరవసం ప్రదానలాఘవానపేక్షత్వంవా.

౧౦౭. (భౌదార్య)మ్.- అన్యస్తేదదామీత్యభిమాన విరహేణ, పుత్రవత్ ప్రాప్తంభుజ్జే ఇతిబుద్ధ్యాదాతృత్వమ్;- [19]

౧౦౮. ఇదమియద్దత్తస్తుయేత్యన్తరణశీలత్వంవా.-

౧౦౯. యద్వా, సర్వందత్వాపి, ఋణప్రవృద్ధమివ మే^{౧౧} ఇత్యత్యుత్తత్వమ్ (భౌదార్య)మ్. [15]

౧౧
౬౩. చాతుర్య-

౧౧౦. (చాతుర్య)మ్.- ఆశ్రితాథేష్వజడక్రియత్వమ్,

౧౧౧. యథా-సానుబంధరావణవధేనవిభీషణాభిషేకః.-

౧౧౨. యద్వా, ఆశ్రితదోషగోపనంవా (చాతుర్య)మ్.-

౧౧౩. యథా, పిత్రాదేరివ.

౧౨
౬౪. శ్లైర్య-

౧౧౪. (శ్లైర్య)మ్ “నత్యజేయంకథశ్చన”^{౧౨} ఇత్యభినన్ధిమత్వమ్.

౧౧౫. భక్తరత్నోపయోగిగుణాః [25]
ద్వాదశ;-

౧|| భార - ఉ - ప - ౩౪౧౬, ౨|| రా - య - ౧౮ - ౩.

వ్యా - ౧, ఘవేఅనపే - ౨, ౨ యథా - ౧ న. ౩ - ఇవ - ౨ న.

౧
౬౫. ధైర్య-

౬౬. శౌర్య-

౬౭. పరాక్రమ-

౧
౬౮ సత్యకామ-

౬౯. సత్యసంకల్ప-

౧
౭౦. కృతిత్వ-

౧౧౬. అథ, తత్రైవరక్షణే విరోధిని
రాసాపాధికంతికమ్.

౧౧౭. (ధైర్య)మ్-స్వస్తిస్వృతిప
త్తూగమేసత్యవికృతత్వమ్,-
౧౧౮. యథా, “జటాజూటగ్రస్థిందృ
థయతి” ఇతి.

౧౧౯. స్వగృహభవపరబలేప్రవేశసా
మర్థ్యమ్(శౌర్య)మ్.

౧౨౦. ప్రవేశేసతితన్నిరాసకాశ[10]
లమ్(పరాక్రమ)ః,-

౧౨౧. యథా, “భిన్నంభిన్నమ్” ఇ
త్యాది.

౧౨౨. అథభోగ్యగుణయుగమ్.

౧౨౩. (సత్యకామ)ఇతినిత్యవిభూ
తిమత్వమ్,-

౧౨౪. “కామ్యస్పృహః స్వరఃకా
మః” ఇత్యనేకార్థః.

౧౨౫. (సత్యసంకల్ప) ఇతిబీలావి
భూతిమత్వమ్. [20]

౧౨౬. స్వసంకల్పాను వృత్త్యభయ
విభూతిమత్వంవా.

౧౨౭. అథ, భక్తరక్షావిషయంక్షక్త
ద్వాదశకాదివిలక్షణం గుణ

ద్వయమాహ(కృతి-)ఇతి-[25]

౧౨౮. ఆశ్రితకార్యపూరణేనకృతార్థ
త్వమ్(కృతి)త్వమ్,-

౭౧. కృతజ్ఞతాద్యసంఖ్యేయకల్యాణగుణ-

౭౨. గణౌ-

౭౩. ఓఘమహార్ణవ-

౭౪. సోపితవివిధ-

౭౫. విచిత్ర-

౧౨౯. యద్వా, (కృతం)- క్రియా,-
తద్వత్వమ్,

౧౩౦. ఆశ్రితకర్తవ్యస్య, -స్వయంకర్తృత్వమ్;- [ఇతి]

౧౩౧. యథా, "అహంప్రళామి"౧

౧౩౨. కృతమేవజానాతి, నతుకరిష్యమాణాంశవః కృతమితి (కృతజ్ఞః):-

౧౩౩. యద్వా, స్వల్పమశ్మాశ్రితైర్వత్సాధుకృతంతదేవజానాతి,

౧౩౪. ఆశ్రితకృతదోషంస్వకృతంశ్రేయశ్చనస్తరతీతి (కృతజ్ఞః):-

౧౩౫. ఏకైకగుణేననేకాంతర్భావాభిప్రాయః (గణ) శబ్దః:[15]

౧౩౬. సపవ(ఓఘ)ః,- ప్రవాహః,- తస్య(మహార్ణవ)ః-

౧౩౭. నగుణాయత్తన్మహత్వమ్,

౧౩౮. గుణాస్తుస్వావస్థావస్థానాయభగవత్స్వరూపగతాః;-

౧౩౯. అన్యథా, నస్థాతుంశక్నువస్తీతి భావః

౧౪౦. అథభూషణాని.

౧౪౧. కటకమకుటాదిజాతిభదో(వైవిధ్యమ్). [25]

౧౪౨. ఏకైకావాంతరభేదపరః (విచిత్ర) శబ్దః

౧౬. ౭నస్తాశ్చర్యనిత్య- ౧౪౩. (అనస్తాశ్చర్య)మ్.-నిరతిశయా
(శ్చర్య)మ్.
౧౭. నిరవద్య- ౧౪౪. ఉత్తరోత్తరం(నిరవద్య) త్వ
మనుసంధేయమ్.- [౩]
౧౪౫. విగ్రహచింతాయామపి పూర్వ
భావినీహిదివ్యాభరణచింతా?
౧౮. నిరతిశయసుగంధ-నిరతిశయసు ౧౪౬. (నిరతిశయసుగంధ)త్వాదికమ్,-
ఖస్పర్శ-నిరతిశయాజ్వల్య- ఇతరభూషణవైలక్షణ్యమ్,
౧౪౭. “సర్వగీష్ఠస్సర్వరసః”^[10]
ఇతి త్యాదివత్.
౧౯. కిరీట-మకుట-చూడా - ౭వతం ౧౪౮. (మకుట)మ్.- (కిరీటా) గ్రావ
స-మకరకుంజల - ౭వేయ
క-హార - కేయూర-కటక - శ్రీ
వత్స - కాస్తుభ - ముక్తాదా
మోదరబంధన-పీతామ్బర - ౧౪౯. యద్వా, (మకుట) మ్.-శిరో
కాశ్చీగుణ- నూపురాద్యవరి
మిత- భూణమాత్రమ్, [15]
౨౦. దివ్యభూషణ.- ౧౫౦. యథా“నాకుంజలీనామకుటీ”
అభితి.
౧౫౧. (కిరీట)రూపం(మకుట)మ్(కిరీ
టమకుట)మ్.
౨౧. దివ్యభూషణ.- ౧౫౨. (దివ్య)శబ్దః,-సర్వత్రాప్రాకృ
తపరః.
౧౫౩. అథదివ్యాయుధాని.
౨౨. స్వానురూపాచింత్యశక్తి- ౧౫౪. ఏకైకాయథస్యసర్వాయుధ
శంఖ-చక్ర - గదా-శౌక్లా- కార్యశక్తిమత్వం (అచింత్య
ద్యసంఖ్యేయనిత్య- శక్తిత్వ)మ్,- [25]

౧౫౫. యథా, “సహాయకృత్యంకిస్త
 స్యయేనసప్తమహాద్రుమాః-
 శైలశ్చవసుధాచైవబాణేనైకే
 నదారితాః” ఇతి; [5]

౧౫౬. పరశుటజుఁ-ఖనిత్రాది కార్య
 మ్, - ఏకేనసాలిరిరసాతలభే
 దినాశరేణహి కృతమ్?.

౧౫౭. నిరవద్య-

౧౫౮. నిరతిశయకల్యాణదివ్యాయ
 ధ.-

౧౫౯. (నిరవద్య) త్వంపూర్వవత్.

౧౬౦. (నిరతిశయకల్యాణ) త్వమ్.-
 శోభనావహత్వమ్,-
 తాన్యాభరణకోటావపిహినిది
 శస్త్రే?

౧౬౧. స్వాభిమతనిత్య నిరవద్యాను
 రూపస్థరూపరూపగుణవిభవై
 శ్వర్యశీలాద్యన వధికాతిశ
 యాసంఖ్యేయ కల్యాణగుణ
 గణశ్రీవల్లభ.-

౧౬౨. అథ, దివ్యమహిషీ విశేషణా
 నాంపూర్వవదర్థః. [15]

౧౬౩. ఏవంభూతభూమినీలౌనాయ
 కే.-

౧౬౪. అథాతిదేశ్యః.

౧౬౫. (ఏవమ్-) ఇతి.-

౧౬౬. లక్ష్మ్యపేక్షయాభూమ్యాదీ
 నామపిశేషత్వాభిప్రాయేణ
 ప్రథగుక్తిః;- [20]

౧౬౭. యథా “యాభిప్రాయస్తనబా
 హుదృష్టి భరివస్వాభిః ప్రి
 యంహ్లాఘసే” ఇతి.

౧౬౮. స్వచ్ఛదౌనువృత్తి-

౧౬౯. అథ(పరిజన)ః.

౧౭. స్వరూప-

౧౭౫. సజాతీయవిజాతీయ వ్యావ
ర్తకాకారవిశిష్టం (స్వరూప)
మ్,-

౧౮. స్థితి ప్రవృత్తి-

౧౭౬. తస్యప్రతినియతకాలసంబ[౩]
ధః(స్థితి):.

౧౭౭. తస్యైవేచ్ఛాంజ్ఞాత్వాఅనువ
ర్తనే నిత్యసిద్ధాః;

౧౭౮. సంసారిణస్తుతదనభిజ్ఞాః,-
తత్సంకల్పాత్ప్రవర్తనే[౪]
ఇతిభిదాలభిప్రేతా.

౧౯. భేదాశేషశేషతైకరతిరూప-

౧౭౯. (భేద):-(స్వరూపస్థితిప్రవృ
త్తి)విశేషః,-

౧౮౦. యద్వా,“సంసారిభ్యోనిత్యా
నాంవ్యావర్తకధర్మాః (స్వ
చ్ఛన్దానువృత్తి స్వరూపస్థితి
ప్రవృత్తయః” ఇత్యర్థః.

౨౦. నిత్యనిరవద్య-

౧౮౧. (నిత్యనిరవద్య)ఇతిముక్తవ్యా
వృత్తిః.

౨౧. నిరతిశయజ్ఞానక్రియై-

౧౮౨. (క్రియా).-కైజుర్యమ్.[౫]

౨౨. లక్ష్యర్యాగ్యనస్తగుణగణ
శేష-

౧౮౩. (లక్ష్యర్యాగ్య)మ్.-దేహేష్టియా
దినియమనమ్.

౨౩. శేషాశన గరుడప్రముఖ-
నానావిధా-

౧౮౪. (శేషాశన):-సేనాపతిః.

౧౮౫. ఛత్రచామరపాదుకాపతర్గ
హధారణాదిభేదేన(నానావి
ధా):.

౯౪. ౭న స్తపరిజన-

౧౭౬. తత్ర,- ఏకైకకోటినివిష్టాశ్చ
(అనన్తాః).

౯౫. పరిచారికా పరిచరితచరణ
యుగళ-

౧౭౭. *విషలాద్యభి ప్రాయేణో
క్తమ్(పరిచారికా-)ఇతి. [౩]

౯౬. పరమయోగి వాఙ్మనసాపరి
చ్ఛేద్యస్వరూపస్వభావస్వా
భిమత-

౧౭౮. ఉక్త (స్వరూపరూప గుణ)
విభూషణాదీనాం పరత్వ
సౌలభ్యసాధారణ త్వా
త్, (౮౪)

౧౭౯. దివ్యలోక విశేషాత్పూ [10]
ర్వంతదుభయ మాహ -
(పరమ-)ఇతి.-

౧౮౦. (పరమ) (స్వరూప)మ్.- ని
యన్త్ర (స్వరూపమ్).-

౧౮౧. (పరమ) (స్వభావ)ః.-సౌల
భ్య నిరూపకాద న్యోని
రుపాధిక ధర్మః (స్వభా
వ)ః.-

౧౮౨. (పరమయోగి-)ఇత్యాదికమ్
దేశవిశేషణంవా. - [౨]

౧౮౩. తథా, శ్రీవైకుణ్ఠగద్యోక్తేః

౧౮౪. తదా, (స్వరూప)మ్.-సన్ని
వేశవిశేషవిశిష్టద్రవ్యమ్;-

౧౮౫. తస్య,- భోగ్యతాప్రకారః
(స్వభావ)ః. [25]

౯౭. వివిధవిచిత్రా-

౧౮౬. (వివిధ) త్నమ్.-జాతిచేః.

౯౮. ౭న న్త భోగ్యభోగోపకరణ భోగస్థాన సమృద్ధౌ ౭న న్తా శ్చర్యా ౭న న్తమహా-
౯౯. విభవా ౭న న్తపరిమాణ-
౧౦౦. నిత్య-
౧౦౧. నిరవద్య-
౧౦౨. నిరతిశయ శ్రీవైకుంఠనాథ-
౧౦౩. స్వసంకల్పాను విధాయి స్వరూపస్థితి ప్రవృత్తి-
౧౦౪. స్వశేషతైకస్వభావ,-
౧౦౫. పశ్యతిపురుష కాలాత్మక,-
౧౦౬. ఏకైకస్య వ్యక్త్యానన్త్య మ్(అనన్త)శబ్దార్థః:-
౧౦౭. ఆశ్చర్యలా యాపేణ (అనన్త్య)౦ వా. [5]
౧౦౮. (విభవ)ః:- ఆయత నాద్య హిః(భోగ్య) సమృద్ధిః:-
౧౦౯. స్రచ్చందనా దివ్యతిరిక్తార థాదినమృద్ధిర్వా.
౧౧౦. (నిత్య)మ్:- (నిత్య)సంస్థాన మ్.
౧౧౧. (నిరవద్య-) ఇతి.-⁴అవద్యాద యోనతత్రత్యానా మిత్య ర్థః.
౧౧౨. (నిరతిశయ-)ఇతి.-*అను[15] త్తమవత్.
౧౧౩. అథలీలావిభూతిః.
౧౧౪. నియమనమ్,-ధారణంచసిద్ధ మ్,-
౧౧౫. (స్వసంకల్ప-)ఇతి. [20]
౧౧౬. శేషత్వమాహ (స్వ-)ఇతి.
౧౧౭. (కాల)స్య,- (ప్రకృ)త్యనన్త రానుక్తిః,(ప్రకృతిపురుష) యోస్సంయోగ వియోగ హేతుత్వాత్,- [25]

౧౦౬. వివిధ-

౧౦౭. విచిత్రానంత భోగ్యభోక్తృ
వర్గ భోగోపకరణ భోగ
స్థానరూప-

౧౦౮. నిఖిలజగదుదయ విభవలయ
లీల.-

౧౦౯. సత్త్వకామ,-

౧౧౦. సత్త్వసజ్జుల్ప,-

౧౧౧. పరబ్రహ్మభూత,-

౧౧౨. పురుషోత్తమ,-

౧౦౯. తస్యైవ తేనాస్యేనధృతే
వియుక్తే రూపాంతరమితి
హ్యుచ్యతే?

౧౦౦. శబ్దస్పర్శాదిరూపేణ (వైవి
ధ్య)మ్.

౧౦౧. తదవాంతర¹భేదయా (విచ
ిత్ర)త్వమ్.

౧౦౨. (నిఖిల) శబ్దేనబ్రహ్మాదివ్యా
వృత్తిః. [10]

౧౦౩. అధ, ఉక్తాకారేషు సమా
ఖ్యాప్తకం ప్రమాణయతి.

౧౦౪. (సత్త్వకామ) ఇతి, నిత్యవి
భూతిమత్వసిద్ధిః.

౧౦౫ (సత్త్వసజ్జుల్ప)ఇతి, లీలావి
భూతిమత్వసిద్ధిః.

౧౦౬. నిమిత్తమాత్రత్వం (సత్త్వ
సజ్జుల్ప)తయాసిద్ధమితి,

౧౦౭. ఉపాదాన తామస్యభి ప్ర
యన్నాహ (పరబ్ర[²⁰]
హ్మభూత-)ఇతి.

౧౦౮. ఉపాదానత్వేపి, చిద చిగ్గత
దోషాస్పృష్టత్వ మాహ
(పురుషోత్తమ-)ఇతి.

౧౧౩. మహావిభూతే,-

౨౦౯. “ఉపాదాన భూతస్యకథం
జగదై వ్విలక్షణ్యమ్?” ఇతి
శంకాయాం ఘటకమర్థ
మాహ (మహావిభూతే)
ఇతి.-

౧౧౪. శ్రీమన్,

౨౧౦. శరీరకతయా విభూతిమత్వ
మభిప్రేతమ్.

౧౧౫. నారాయణ,-

౨౧౧. విభూతిం ప్రతిశేషిత్వంద్వి
నిష్ఠ మిత్యభిప్రాయేణా
హ(శ్రీమన్-)ఇతి.

౨౧౨. (మహావిభూతే) ఇతి శరీర
కతయావిభూతిమత్వసా
ధారణోక్తమర్థం వివిచ్య
దర్శయిష్యన్, [15]

౨౧౩. దోషాస్పృష్టత్వ సిద్ధయేలీ
లావిభూతిశరీరకత్వమా
హ(నారాయణ-)ఇతి.-

౨౧౪. “నరాజ్ఞాతా నితత్వానినా
రాణీతితతోవిదుః” ఇతి
నిర్వచనమహాభిప్రేతమ్.

౧౧౬. వైకుణ్ఠనాథ,-

౨౧౫. నిత్యవిభూతియోగే సమా
ఖ్యాంస్పష్టయతి (వైకుణ్ఠ
నాథ-)ఇతి.-

౨౧౬. “కురిగతిప్రతిఘాతే” ఇతి
ధాతుః;-

౨౧౭. జ్ఞానప్రతిఘాతి కర్మాదిరహి

తాస్మిరయో విమతాః,

౨౧౮. తత్సంబద్ధి దేశో (వైమత్యా)

భిః:- [5]

౨౧౯. ఏవమ్, ఉపాయోపేయత్వ

సాధారణాకారాఉక్తాః.

౨౨౦. అథ, ఉపాయత్వైకాంత

గుణాఉచ్యంతే(అపార-)

ఇత్యాదిహ:- [10]

౧౧౭. అపార-

౨౨౧. కారుణ్య ద్య గో చ శేష

య్యపికార్య కరంకారు

ణ్యాదికమితి (అపార)

శబ్దస్యభావః. [(౫౯)]

౧౧౮. కారుణ్య సాశీల్యవాత్సల్యా

దాత్యై-

౨౨౨. (కారుణ్య) దిపూర్వవత్.

౨౨౩. “ సంసారిణాంస్వరక్షణ వి

ఘాతకత్వేపి,

౨౨౪. తాన్ స్వాతంత్ర్యేణ నియ

మ్యరక్షితుంశక్తః” ఇత్య

భిప్రేత్య (విశ్వర్య) [20]

మఉక్తమ్:-

౧౧౯. విశ్వర్య-

౨౨౫. (విశ్వర్య) మ్:- నియంత్ర

త్వమ్.

౧౨౦. సౌందర్య మహిమదధే-

౨౨౬. సంసారిచిత్త వశీకరణోపా

యతయా (సౌందర్య) [25]

మ ఉక్తమ్:-

౧౨౧. అనాలోచిత-

౧౨౨. విశేష-

౧౨౩. ౨ శేషలోకశరణ్య,-

౧౨౪. ప్రణతార్తిహర,-

౧౨౫. ఆశ్రితవాత్సల్యైకజలధే,-

౧౨౬. అనవరత విదిత నిఖిలభూత
జాతయాధాత్మ్య,-

౨౨౭. యథా, “ పుంసాందృష్టిచి
త్తాపహరిణమ్”^౧ ఇతి.-

౨౨౮. “జితంశే”^౨ ఇతిచ.

౨౨౯. ఉక్తవిశేషణఫలమాహ [5]
(అనాలోచిత-) ఇతి.

౨౩౦. (విశేష):- జన్మ వృత్తగుణ
తారతమ్యమ్.

౨౩౧. “లోకస్తుభువనేజనే”^౩

౨౩౨. ఏవంగుణవత్తాంనిశ్చిత్యాహ
(ప్రణతార్తిహర-) ఇతి.-

౨౩౩. స్వనైవ్యవం విధబుద్ధియోగ
ప్రదంవరద మభిప్రేత్యై
వముక్తమ్.

౨౩౪. తస్మిన్విశేషతః ఆవిర్భూత
మ్, స్వస్మిన్ విశేషతఃకా
ర్యకరంచగుణమాహ (ఆ
శ్రిత-) ఇతి.

౨౩౫. ఉపాయత్వాపయిక గుణే
షు(వాత్సల్య) సుణోహి
స్వస్మిన్విశేషతఃకార్యక
రోభిమతః:-

౨౩౬. తథాపిత్వయ్యపి కించితా-
రోవశ్యమపేక్షితఇతిభగ
వదాశయంబుధ్వా [25]
హ(అనవరత-) ఇతి.-

౧౨౭. అశేష చరాచరభూతనిఖిల
నియమననిరత,-

౧౨౮. అశేషచిద చిద్వస్తుశేషిభూ
త,-

౧౨౯. నిఖిలజగదాధార,-

౧౩౦. అఖిలజగత్పామిన్,-

౨౩౭. “తవసార్వజ్ఞ్యం నకతిప
యవిషయమ్,

౨౩౮. నాపికాదాచిత్రఙ్ము

౨౩౯. కథస్సమాశక్తత్వ మవి[^౯]
దితమ్,” ఇతిభాషా.

౨౪౦. ఆనుకూల్యాభావేపి ప్రాతి
కూల్యనివృత్తి రపేక్షితేతి
భగవదాశయం బుధ్వా
హ(అశేష-) ఇతి- [10]

౨౪౧. తన్నివృత్తిర పిత్వదాయతే
తిభాషా.

౨౪౨. ¹నను “కిమ్భవద్రక్షణంమ
మావశ్యకృత్యమ్?” ఇతి
శంకాయామాహ (అశే
షచిదచిత్-) ఇతి.

౨౪౩. *రక్షాపేక్షా పిత్వదధివే
త్యాహ (నిఖిల-) ఇతి-

౨౪౪. “కస్యాచేక్షయా చిదచిద్వ
స్తుజాతం ధృతమ్” [20]
ఇతిభాషా.

౨౪౫. “నైసర్గికశేషత్వేనత్యపి,జ
గతస్వగుణై ర్భూయశ్శే
షత్వమాపాదితమ్” ఇ
త్యాశయేనాహ(అఖిల-)
ఇతి.

౧౩౧. అస్తత్స్వామిన్,-

౧౩౨. సత్త్యకామ,-

౧౩౩. సత్త్యసజ్జల్ప,-

౧౩౪. సకలేతరవిలక్షణ,-

౧౩౫. అర్థికల్పక,-

౨౪౬. యథా, “గుణైర్దాస్యము
పాగతః”^౧ ఇతి.

౨౪౭. “నకేవలం సామాన్యేన
శేషత్వమ్, [5]

౨౪౮. కిన్తు, జన్మ విశేష ప్రదానా
దిభిః మమైవమవస్థత్వం
త్వయై^౧ వోపపాదితమ్’
ఇత్య భిప్రాయేణాహ(అ
స్తత్స్వామిన్-) ఇతి.[10]

౨౪౯. (సత్త్యకామ)- “అకిన్చనర
క్షణంహి పరిపూర్ణకృ
త్వమ్?” ఇతిభావః.

౨౫౦. తచ్చ, - అనాయాససా
ధ్యమిత్యాహ (సత్త్యస
జ్జల్ప-) ఇతి. -

౨౫౧. (సకలేతరవిలక్షణ) - ఏవం
భూతస్త్వంనరక్షసిచేత్;

౨౫౨. “కస్తవాన్యేభ్యో^౨ నీదృ
గ్భ్యోవిశేషః” ఇత్యాశ
యః.

౨౫౩. (అర్థికల్పక)- కర్మధారయ
సమాసః,

౨౫౪. యథా, “సమేత్యప్రతిసప్త
చ”^౩ ఇతి; - [15]

౨౫౫. “ఉదారాస్సర్వ ఏవైతే”
^౩ ఇతిచ.-

౧౩౬. ఆపత్సఖ,-
 ౧౩౭. శ్రీమన్,-
 ౧౩౮. నారాయణ,-
 ౧౩౯. అశరణ్యశరణ్య,-
 ౧౪౦. అనన్యశరణ్య,-
 ౧౪౧. త్వత్-
 ౧౪౨. పాదా-
౨౫౬. అన్యథా, తవేయం ప్రథా
 విహన్యతే ఇతిభావః.
 ౨౫౭. గజేంద్రా దీనామివాపన్న
 త్వమేవరక్ష్యత్వేహే[౧]
 తుమాహ (ఆపత్సఖ-) ఇ
 తి.
 ౨౫౮. “ఉక్తహేత్వభావేపి, మా
 తరమపేక్ష్యర్హక్షితవ్యః”
 ఇత్యాహ(శ్రీమన్-)ఇతి.
 ౨౫౯. “తయా ఉపేక్షితోపిత్వ
 మపేక్ష్యరక్షణీయః” ఇ
 త్యాహ (నారాయణ-)
 ఇతి.
 ౨౬౦. “సంబద్ధాభావేపిరక్షకా[౧౬]
 నైరాభావాత్, రక్ష
 ణీయోహమ్,
 ౨౬౧. త్వంహి “అగతీనాంగతిః”?
 ఇత్యాహ(అశరణ్య-)
 ఇతి. [౨౦]
 ౨౬౨. తతః కిమ్భవతః ? ఇత్యా
 హ (అనన్యశరణ్య) ఇతి.
 ౨౬౩. (త్వ) చ్ఛబ్దేన, ప్రాగుక్తా
 కారవిశిష్ట తయాయో
 గ్యత్వ మభిప్రేతమ్.[౨౧]
 ౨౬౪. అవశ్యక ర్తవ్యత్వాయ (పా
 ద) గ్రహణమ్.

౧౪౩. ౨రవిద్వ-

౨౬౫. (అరవిద్వ) శబ్దశ్చ, - ఇహ
భోగ్యత్వాయ.

౧౪౪. యుగళమ్-

౨౬౬. (యుగళ)శబ్దః, - ద్వివచనా
భ్యానమ్. [5]

౧౪౫. శరణమహమ్-

౨౬౭. “అహమస్మ్య పరాధానా
మాలయోకిజ్ఞునోగతిః”^౧
ఇత్యాది కమభిప్రేత్యాహ
(అహమ్-) ఇతి.

౧౪౬. ప్రపద్యే.

౨౬౮. (ప్రపద్యే) ఇత్యస్తేనపూర్వ
ఖణ్డో వ్యాఖ్యాతః.

౧౪౭. *అత్రద్వయమ్.-

౧౪౮. “పితరమ్మాతరం దారాన్సు
త్రాన్సున్ధాన్సుఖిన్దురూన్-
రత్నాని ధనధాన్యాని తే
త్రాణిచగృహణిచ॥ ౨

౨౬౯. అథ, (అనన్యశరణ) (శరణ
మహంప్రపద్యే) ఇతిశబ్దా
నామర్థంవివృణోతి,-

౨౭౦. పారాణిక^౩వచనముఖేన[15]

౨౭౧. (“పితరమ్-”) ఇత్యాదిహ.

౨౭౨. (“గురు”) పర్యంతానంసా
ధనత్వముతక-టమ్;

౨౭౩. [“దారాశ్చ”] దృష్టసాధన
మ్; [20]

౨౭౪. [“రత్నా”] దీనాముపేయ
త్వముతక-టమ్.

౧౪౯ సర్వధర్మాంశ్చ సన్త్యజ్య స
ర్వకామాంశ్చ

౨౭౫. ఆముష్మికంసాధనమ్,- సా
ధ్యజ్ఞాహ[“సర్వ”]- ఇతి.

౧౫౦. సాక్షరాన్;

౨౭౬. [“అక్షర”] శబ్దేనకేవలాత్మ
నిపర్యవసానమ్.

౧౫౧. లోకవిక్రాంత చరణౌశరణం
తేవ్రజంవిభో”॥

౧౫౨. “త్వమేవమాతాచ పితాత్వ
మేవత్వమేవ బంధుశ్చగురు
స్త్యమేవ
త్వమేవవిద్యాద్రవిణంత్వమే
వత్వమేవ సర్వంమమదేవ
దేవ”॥

౧౫౩. “పితాసిలోకస్య చరాచర
స్యత్వమస్యపూజ్యశ్చగురుర్గ
రియాన్.
నత్వత్వమోస్త్యభ్యధికః కు
తోన్యోలోకత్రయే-

౧౫౪. ౨వ్యవ్రతిమప్రభావ॥

౧౫౫. తస్మాత్ప్రణమ్యప్రణిధాయ
కాయం ప్రసాదయేత్వామ
హ-

౧౫౬. మీశమీడ్యమ్.
పితేవపుత్రస్యసఖేవసఖ్యః
ప్రియఃప్రియాయార్హ సిదేవ
సోఢుమ్”॥

౨౭౭. [“లోకవిక్రాంత...విభు”]
శబ్దాసాలభ్య-పరత్వపరౌ.

౨౭౮. [“శరణ”] శబ్దంవివృణోతి
[“త్వమేవ”-] ఇతి- [5].

౨౭౯. “పిత్రాదికార్యరక్షణస్యాస్తే
న్నేవ పుష్కల త్వాత్,
అయమేవ (బంధుః),

౨౮౦. నతుపేత్రాదయః” ఇత్యభిప్రా
యేణ[“త్వమేవ”-] [10]
ఇత్యావృత్తిః.

౨౮౧. నపరంమమ, - సర్వస్యలోక
స్యచేత్యాహ[“పితాసి-”]
ఇతి.

౨౮౨. రక్షకత్వే సమాభ్యధిక[15]
రాహిత్యము క్తమ్;-

౨౮౩. సాలభ్యవా.

౨౮౪. (అప్రతిమప్రభావ-) ఇతి పర
త్వస్యోక్తిః.

ప్రపత్తింవివృణోతి[“తస్మా
త్”-] ఇతి.

౨౮౫. [“కుశమీడ్యం”] “నతస్యే
శేకశ్చన తస్యనామ మ
హద్యశః” ఇతివత్.

౨౮౬. పిత్రాదయస్తత్త్వంబద్ధా[25]
ద్ధి క్షమస్తే;

౧౫౭. మనోవాక్యాద్యై-

౧౫౮. రనాదికాలప్రవృత్తా-

౧౫౯. ౭నస్తాకృత్యకరణ కృత్యాక
రణ-

౧౬౦. భగవదవచార-

౧౬౧. భాగవతావచారా-

౨౮౭. అతఃసర్వవిధ సంబద్ధాత్

త్వయాక్షు నైవ్య¹మిత్యర్థః.

౨౮౮. ప్రార్థ నాపర్యంత మహావి

శ్వాసఃప్రపత్తిః, [౩]

౨౮౯. మహావిశ్వాసపూర్వికాప్రా

ర్థనావా.

౨౯౦. అథ, ఉత్తరఖణ్డంవివృణ్వన్,

ఇష్టప్రాప్తే రనిష్టనివృత్తి

పూర్వకత్వ రూపార్థ క్ర

మాత్, ప్రథమన్నమశ్శబ్దా

ర్థమాహ(మన)ఇత్యాదినా.

౨౯౧. (అనాదికాల ప్రవృత్త) త్వ

(మానస్త్య)హేతుః.

౨౯౨. ప్రథమా (నస్త) శబ్దస్సా^[15]

మాన్యాపరాధవిశ్లేషణమ్.

౨౯౩. సామాన్యా పరాధముక్త్వా,

విశేషాపరాధమాహ (భగ

వత్ -) ఇతి.-

౨౯౪. (భగవదవచార)ః.- శిశుసా

లాదికృతః;-

౨౯౫. (భాగవతావచార) స్తుభాగ

వతవిషయే అగ్రాదినిమిత్తా

స్తరేణకృతః;-

౨౯౬. యద్వా, (భాగవతావచార)ః

(భగవదవచార)ః;

౧౬౨. ౨ సహ్యపచారరూప-
౧౬౩. నానావిధానంతా పచారానా రబ్ధ కార్యాననారబ్ధకార్యా సమత్వానియ మాణా సమరిష్యమాణాంశ్చ-
౧౬౪. సర్వాన్-
౧౬౫. అశేషతఃక్షమస్వ.-
౧౬౬. అనాదికాలప్రవృత్తమ్-
౨౯౭. 1 (భగవదపచార)ః (భాగవ తాపచార) ఇతి.
౨౯౮. (భాగవత) భక్తవిషయాప చారః(అసహ్యపచార)ః;-
౨౯౯. ఆచార్య విషయాపరాధో వా;-
౩౦౦. భాగవతే అభాగవతత్వనిఖి త్తాపరాధోవా;-
౩౦౧. అర్చావతారవిగ్రహస్య [10] అవైలక్షణ్యప్రతిపత్తిరాజ్ఞ.
౩౦౨. పక్షైక కోట్స్యవాస్తవభిదాప రః (నానావిధ) శబ్దః.
౩౦౩. (సర్వ) శబ్దః, - అపరాధస్య క్షికార్త్వపరః. [15]
౩౦౪. కర్మణాం వైదికకర్మానర్హ తాపాదనశక్తిః.
౩౦౫. ప్రత్యవాయకరత్వశక్తిః,
౩౦౬. వాసనాజనకత్వ శక్తిశ్చ,- అస్తి, [20]
౩౦౭. తత్ర, అన్యతమశక్తిమాత్రం క్షమావిషయో మాభూ దితి(అశేషతః)ఇత్యుక్తమ్.
౩౦౮. అథ, మోక్షవిరోధిపుణ్యపా పరూపమ్,-త్రామయతి (అ నాది-) ఇతి.

౧౬౭. విపరీతజ్ఞానమాన్య విషయం కృత్సంజగద్విషయమ్- 3౦౯. ఆత్మనః, - జగతశ్చస్వాత
స్త్ర్యధీః,
3౧౦. దేవతాంతరశేషత్వధీః,
3౧౧. భగవచ్ఛేషవస్తునిస్సశేష[3]
త్వధీశ్చ,
3౧౨. (విపరీతజ్ఞానమ్)
3౧౩. పుణ్యశ్చ, - స్వతంత్రాశ్చ
ధీమూలత్వాత్ భ్రాంతిమూ
లమ్, [10]
౧౬౮. విపరీత వృత్తంచాశేష విషయమ్- 3౧౪. భగవద్భుగవత దేవతాంతర
భజనరూపం స్వార్థం స్వ
పుత్రాద్యర్థశ్చ యత్పుణ్య
మ్,
3౧౫. తత్, (అశేషవిషయమ్) (వి
పరీతవృత్తమ్-) 'ఇత్పుచ్య
తే.
౧౬౯. అద్యాపివర్తమానం వర్తిష్య మాణంచసర్వంతుమస్వ.- 3౧౬. “ఆచార్యసేవాదినా శా
స్త్రజన్యజ్ఞానేసమన్వేషి,
3౧౭. వాసనావశాదను వర్తమా
నమ్” ఇత్యభిప్రాయే నోక్త
మ్ (అద్యాపివర్తమానమ్-)
ఇతి.
౧౭౦. మదీయానాదికర్మ ప్రవాహ ప్రవృత్తామ్- 3౧౮. అభప్రకృతిః.
(మదీయ-) ఇతి - బీజా[25]
జురన్యాయాత్ (అనాది)
తా.

౧౭౧. భగవత్స్వరూప తిరోధానక ౩౧౯. “గుణమాయా సమావృతః”
రీమ్- ఇత్యస్యార్థమాహ (భగ
వత్స్వరూప-) ఇతి.
౧౭౨. విపరీతజ్ఞానజననీంస్వపిషయా ౩౨౦. (విపరీతజ్ఞాన) మ్-దేహే[5]
యాశ్చభోగ్య బుద్ధేర్జననీమ్- అహద్భిః.
౧౭౩. దేహేష్టిగ్రయత్వేన భోగ్య ౩౨౧. భోగ్య భోగోపకరణ^౧ రూప
త్వేనసూక్ష్మరూపేణచావస్థి త్వమాహ(దేహే-) ఇత్యా
తామ్- దినా.
౧౭౪. దైవీంగుణమయీంమాయా ౩౨౨.(దైవీమ్)-త్వల్లీలార్థామ్.[10]
మ్-
౧౭౫. దాసభూతః- ౩౨౩. (దాసభూతం) (మామ్) ఇ
తినంబద్ధః.
౧౭౬. శరణాగతోస్తి తవాస్తిదాసః ౩౨౪. (శరణాగతోస్తి తవాస్తి-) ఇ
ఇతి- తిపూర్వోచితరఖణ్డార్థః.
౧౭౭. వక్తారంమాంతారయః- ౩౨౫, (వక్తారమ్),- “భవశరణమి
తీరయన్తి” ^౨ ఇతిహ్యుచ్య
తే?
౧౭౮. “తేహంజ్ఞానీత్యయుక్తపక ౩౨౬. అథ, చశుర్భ్యర్థమిప్రపాప్తిం
భక్తిర్విశిష్యతే। ప్రార్థయతే (తేహమ్-) ఇ
ప్రియోహిజ్ఞానీనోత్యర్థమ త్యాదినా. [10]
- హమ్”^౩ ఇత్యాది శ్లోకత్రయో ౩౨౭. (పరభక్తి) ణానేవపదనమ్;
దితజ్ఞానినంమాంకురుష్వ- ౩౨౮. (పరజ్ఞానపరమభక్తి) దేహ
సంబద్ధవేళాయాముపాస
కస్య, ఉపాయకోటినివిష్టే;
౩౨౯. ప్రపన్నస్యతుతే ఉభయకో
టిఘటితే;

౧౭౯. “పురుషస్సపరఃపార్థభక్త్యా
లభ్యస్త్యనన్యయా”^౧ “భ
క్త్యాత్వనన్యయా శక్యః”^౨
“మధ్యక్తింలభతేపరామ్”
౩ ఇతి-

౧౮౦. స్థానత్రయోదితపరభక్తియు
క్తంమాంకురుష్వ.

౧౮౧. పరభక్తి పరజ్ఞాన పరమభ
క్త్యే-

౧౮౨. ౭కస్వభావంమాంకురుష్వ.

౧౮౩. పరభక్తి పరజ్ఞానపరమభక్తి
కృతపరిపూర్ణానవరత నిత్య
విశదతమాశస్య ప్రయోజనా
న నధికాతిశయప్రియభగవద
నుభవోహమ్,

౧౮౪. తథావిధ భగవదను భవజని
తానవధికాతిశయ ప్రీతికారి
తా శేషావస్థోచితా శేష-

౧౮౫. శేషతైకరతి రూపనిత్యకింక
రోభవాని.-

౧౮౬ ఏవంభూతమతైకజగద్యప్రా
ప్త్యుపాయతయా-

౩౩౦. అతః(పరజ్ఞాన)ప్రార్థితం
((తేషామ్-)) ఇత్యాదినా.

౩౩౧. అథ, పరమభక్తిప్రార్థనమ్,-
[“పురుషస్సపరః”] ఇత్యాది
నా.

౩౩౨. ప్యవహితత్వాత్ (స్థానత్ర
య-) ఇత్యుక్తమ్,

౩౩౩. నతుశ్లోకత్రయేతి.

౩౩౪. అథ, బద్ధ నివృత్తేరనంతరభా
వినః(పరభక్తిపరజ్ఞానపర
మభక్తి): ప్రార్థయతే(ప
ర-) ఇతి.

౩౩౫. అతపవహి (ఏకస్వభావమ్-)
ఇత్యుక్తమ్?;- [15]

౩౩౬. పూర్వవదర్థః.

౩౩౭. అథ, భగవజ్జనితప్రీతితత్వా
రితాకైజగద్యాని ప్రార్థ
యతే(పర-)ఇతి;-

౩౩౮. పూర్వవదర్థః [20]

౩౩౯. (శేషతైకరతిరూప) శబ్దోబ
హుప్రీహిః.

౩౪౦. అథభగవద్వచః (ఏవమ్-)
ఇత్యాది.

౧౮౭. ౭వక్-౧౧౨-ప్ర-

౧౮౮. సమస్తవస్తు-

౧౮౯. విహీనోపి,

౧౯౦. అనంతతద్విరోధి పాపాక్రా
న్తోపి, అనంతమదపచార యు
క్తోపి, అనంతమదీయాపచార
యుక్తోపి, అనంతాసహ్యోపచా
రయుక్తోపి,

౧౯౧. ఏతత్కార్య కారణభూతా
నాది-

౧౯౨. విపరీతాహజ్జగర-

౧౯౩. విమూఢాత్మస్వభావోపి,

౧౯౪. ఏతదుభయకార్యకారణభూ
తానాదివిపరీతవాసనాసంబ
ద్ధోపి, ఏతన్నూలాధ్యాత్మికా
ధిభౌతికాధిదైవిక-

౩౪౧. వక్ష్యమాణ చరమశ్లోకప్రథ
మపదార్థమాహ(ఏవంభూ
త-) ఇతి.(౨౨౧)

౩౪౨. (అవక్-౧౧౨)ప్రమ్.- విహీనమ్.

౩౪౩. (సమస్త¹వస్తు)శబ్దేనకర్మజ్ఞాన
భక్తియోగాః,

౩౪౪. తదనుగుణాఃఅమానిత్వాదిగు
ణాశ్చవివక్షితాః.

౩౪౫. (విహీన)ఇతి.-త్యాగో² [10]
నూదితఇతిభావః.

౩౪౬. (పరి)శబ్దార్థమభిప్రయన్నా
హ(అనంత-)ఇతి.-

౩౪౭. విరోధి భూయస్తయా కా
లాంతరేపితమైరాశ్యం³[15]
హితదర్శః?

౩౪౮. (ఏతత్-)ఇతి.-బీజాఙ్కరన
యాత్(కార్యకారణ)భావః.

౩౪౯. “అథాతోహజ్జగరాదేశః”
ఇతిత్వక్తాహజ్జగరవ్యాప్త
త్యర్థః,(విపరీతాహజ్జగర)
శబ్దః.

౩౫౦. (విమూఢాత్మస్వభావః)- తి
రోహితశేషభావః

౩౫౧. (ఉభయ) శబ్దః.-పాపా⁴[25]
జ్ఞానపరః.

౧౯౫. సుఖదుఃఖతద్ధేతుతదితరోపే
క్షణీయ-

౧౯౬. విషయానుభవజ్ఞానసంకోచ
రూపమచ్ఛరణారవిందయుగ
లైకాన్తికాత్మనిక పరభక్తి
పరజ్ఞానపరమభక్తివిఘ్నప్ర
తిహాత్రోపి,

౧౯౭. యేన కేనాపి ప్రకారేణ ద్వయ
వక్తాత్వమ్,

౧౯౮. కేవలం మదీయయై వదయ
యాని శ్లేషవినిష్ట సహేతుక
మచ్ఛరణారవిందయుగలైకా
న్తికాత్మనిక పరభక్తి పరజ్ఞా
న పరమభక్తి విఘ్నః, మత్ప్ర
సాదలబ్ధ మచ్ఛరణార వింద
యుగలైకాన్తికాత్మనిక పర
భక్తి పరజ్ఞాన పరమభక్తిః, మ
త్ప్రసాదాదేవ సాత్మాత్మ
త యథావస్థితమత్స్వరూప
రూపగుణవిభూతిలీలోపకర
ణవిస్తారః,

౧౯౯. అపరోక్షసిద్ధ మన్నియామ్య
తామద్వైతైక స్వభావా
త్త్వ స్వరూపః,

౩౫౨. (సుఖదుఃఖతద్ధేతు) శబ్దే¹నల
భోగ్యవిషయావివక్షితాః.

౩౫౩. (జ్ఞాన)స్య(సంకోచ)ః ఆత్మ
పరమాత్మవిషయే(విషయాను
భవ)రూపః, (జ్ఞానసంకోచ
రూప)శ్చ(విఘ్న)ః.

[ఇతి.-

౩౫౪. (యేన కేనాపి ప్రకారేణ -)
[వేతిభావః.

౩౫౫. ఆర్తతయా, - దృష్టతయా

౩౫౬. (కేవల)శబ్దః, ఆకాశ్చైతాను
తాపవ్యావృత్త్యర్థః.

౩౫౭. (ఏవ) కారః- కృపాయాః
పుష్కలకారణత్వపరః.[¹⁵]

౩౫౮. తత్రహేతుః(మదీయ)త్వమ్.

౩౫౯. క్వాచిత్కాస్వరూపాద్యనుభ
వవ్యుదాసాయ (విస్తార)శ
బ్దః.

౩౬౦. ఏవమ్, నారాయణ శబ్దార్థా
నుభవఉక్తః.-

౩౬౧. తదన్తర్గతజీవ స్వరూపా వి
రూపమాహ (అపరోక్ష-)
ఇతి.-

౩౬౨. వ్యాప్తిః, - ధారణంచనియమ
నాన్తర్గతే,

3౬౩. “ప్రశాసనేగార్తి”^౧ అన్తః
ప్రవిష్టః”^౨ ఇతిశ్రుతేః;-

3౬౪. అతఃపుథగనుక్తిః.-

3౬౫. ఏతేన,స్వాధీనప్రవృత్తి¹త్వా
ద్య శేషభ్రమ వ్యూదాసః
ఫలితః.

౨౦౦. మదేకాను భవః,

3౬౬. ²ఆత్మాభిమానానుగుణపురు
షాన్ధాను⁴భవమాహ(మదే
క-) ఇతి. [10]

3౬౭. (ఏక) శబ్దేన,అనుభావార్థిన్త
రవ్యూదాసః.

౨౦౧. మద్దాన్యైక్యప్రియః, పరిపూ
ణ్ణానవరతనిత్య విశదతమాన
న్యప్రయోజనాన వధికాతిశ
యప్రియమదను భవస్త్వమ్,

3౬౮. విరూపభర్తృనుభవ సామ్య
వ్యూదాసాయాహ (మద్దా
న్యైక్-)ఇతి. [15]

౨౦౨. తథావిధ మదనుభవజనితాన
వధికాతిశయప్రీతికారితాశే
షావస్థోచితాశేషశేషతైకర
తిరూప నిత్యకిజురోభవ.-

3౬౯. (ఏక) శబ్దేన,స్వరూపానను
రూపస్వాతన్త్ర్యస్యఅపుమ
ర్థత్వమభిప్రేతమ్.

౨౦౩. ఏవంభూతోసి;-

3౭౦. తస్మాదేత్యత్రాహ(ఏవంభూ
తోసి-) ఇతి.- [20]

3౭౧. కదేతో త్వరాతవ యథా
స్యాత్ తథాత్వమిద్యగవ
స్థోసి;

3౭౨. అయంహితవషహాలాభః?
ఇత్యర్థః. [25]

౧||బృహ-౫-౮-౯. ౨||య-ఆర-౩-౨౪.

వ్యా-౧-త్యాన్యశేషత్వాద్యశేషత్వభ్రమ-౨. ౨-ఆత్మీయాభి-౨. ౩-పుష్కా-౧.
౪-భావ్యమా - ౧. ౫-ప్రేతశ్చేత్త-౨. ౬-త్వరావదాతస్వాత్తదా-౧. ౭-తవలాభ-౧.

౨౦౪. ఆధ్యాత్మికాధిభౌతికాధి దై
విక-

[మ,

౨౦౫. దుఃఖవిఘ్నగర్భరహితస్త్వ

౨౦౬. ద్వయమథాను సద్ధానేన
సహ-

౨౦౭. సదైవంవక్తా-

౩౨౩. “(శరీరపాతా) వధి-కల్పకా
లః ఏవంవినోజేననేయః”

ఇత్యాహ(ఆధ్యాత్మిక-) ఇతి.

౩౨౪. (దుఃఖ) రూపో (విఘ్నః)-
తత్ప్రసక్త రహితత్వేహ
ఋమాహ(ద్వయమ్-) ఇతి.

౩౨౫. (సదైవమ్-) ఇతి. “క్షణమా
త్రంద్వయాథాను సద్ధా
నాభావేనతా తాపత్రయ
స్యావకాశస్సన్యతః;

౩౨౬. అతఃపవనిరస్తరానుసద్ధా నే
నతద్విరహఃకార్యః,” ఇతి
భావః.

౩౨౭. ఉపాయత్వే ద్వయోక్తిరే
వాల మితికృత్యా,

౩౨౮. (వక్తారంమాంతారయ-) ఇ
త్యుక్తమ్;- (౧౭౭)

౩౨౯. అత్రతు, అథానుసద్ధానమ్,
భోగరూపత్వేనోక్తమ్. [౨౦]

౩౩౦. (అత్రైవ-)ఇత్యుపలక్షణమ్;-

౩౩౧. “భగవదభిమానతనీయ సం
బద్ధవద్దేశవిశేషేషు”ఇత్య
ర్థః.

౨౦౮. యావచ్ఛరీరపాతమత్రైవ
శ్రీరక్తేసుఖమాస్వ;-

౩౩౨. (యావచ్ఛరీరపాతమ్-) [౨౧]
ఇతి-కియానయంకాల ఇతి
భావః.

౨౦౯. శరీరపాతసమయేతు,

౩౦౩. (శరీర-) ఇతి- కేవలంత్వయ్య
కిచ్చిత్తురేపీతిభావః.

౨౧౦. కేవలం మదీయ యైవదయ
యా-

౩౦౪. (దయయైవ-) ఇతి- (ఏవ) కా
రఃపుష్కలత్వ ద్యోతకః[౧]

౨౧౧. అతిప్రబుద్ధః

౩౦౫. (అతిప్రబుద్ధః) :- “జీవద్దశా
యాంప్రబోధః అన్ధతమస
స్థానీయః” ఇతిభావః.

౩౦౬. పరమాత్మని విశ్రమానస్తరం
భావ్యయప్రబోధః, [10]

౩౦౭. తతః, ప్రాక్తనంస్తరణమ్,

౩౦౮. అన్తిమముపాసకా నామపే
క్షితమ్.

౩౦౯. ప్రపన్నస్తుకాంతపాషాణస
న్నిభమ్” భగవానేవస్తరతి,

౩౧౦. స్వప్నిన్, విశ్రమానస్తరంప్ర
బోధఃప్రజనయతి;

౩౧౧. “తేనప్రద్యోతేనైష ఆత్మా
నిప్రామతి” ఇతిహిత్రూ
యతే, [20]

౨౧౨. ఘామేవ-

౩౧౨. అతః, తదాబోధసిద్ధిః.

౩౧౩. (మామ్) :- స్వరూపరూపగు
ణవిభవాన్వితమ్.

౩౧౪. (ఏవ-) ఇతి- విషయాన్తరకా
లుప్యవిరహాత్ క్తః. [25]

౨౧౩. అవలోకయన్,

౩౧౫. (అవలోకయన్) :- సాత్మా
తుర్వన్.

౨౧౪. అప్రచ్యుతపూర్వసం సాగర
మనోరథః, జీర్ణమివవస్త్రమ్
సుఖేనేమాం ప్రకృతిం స్థూల
సూక్ష్మరూపాంవిస్మజ్య,
౨౧౫. తదానీమేవమప్ప్రసాదలబ్ధను
చ్చరణారవిష్టయుగతై కాన్తి
కాత్యన్తికపరభక్తి పరజ్ఞా
నపరమభక్తి కృతపరిపూర్ణా
నవరతనిత్యవిశదతమాననన్య
ప్రయోజనా నవధికాతిశయ
ప్రియచందనుభవస్త్యమ్,-
౨౧౬. తథావిధమదనుభవజనితాన
వధికాతిశయ ప్రీతికారితాశే
షావస్థోచితాశేష శేషతైకర
తిరూపనిత్యకిజగ్రోభవిష్యసి,
౨౧౭. “ మాతే భూదత్త్ర సంశ
యః”^౧
౨౧౮. “ అన్యతానోక్తపూర్వంమే
నచవక్ష్యేకదాచన”^౨
౨౧౯. “ రామోద్విర్నాభిభాష
తే”^౩
౨౨౦. “సకృదేవప్రసన్నాయ తవా
ప్రీతిచయాచతే ఆభయంస
ర్వభూతే భ్యోదదామ్యే త
ద్వ్రతంమమ”^౪
౩౯౬. (అప్రచ్యుత-) ఇతి- గురువ
దేశాదిజన్య(సంసార)ః,
భగవత్ప్రీతిచ్ఛాచక్రతః.
(అప్రచ్యుతే) యస్యసతథో
౩౯౭. (తదానీమేవ).-ప్రకృతివిమో
క్షానస్తరమేవ.
౩౯౮. ఉపరిపూర్వవత్. (౧౮.)
౩౯౯. “ఇదమాశ్వాసనవాక్యమితి
నసంశయితవ్యమ్” ఇత్యా
హ(“మాతేభూత్”-)ఇతి.
౪౦౦. అన్యత స్యానుక్తత్వ మాహ
(అన్యతమ్-) ఇతి.
౪౦౧. ఉక్తస్య దృఢత్వమాహ(“రా
మోద్విః”) ఇతి. [15]
౪౦౨. “సకేవలంతవ, అన్యేషామ
పినుయోక్తమ్”ఇత్యాహ
(“సకృత్”-) ఇతి,

౨౦౧. “సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య మా
మేకం శరణం వ్రజామహం
త్వాసర్వపాపేభ్యో మోక్ష
యిష్యామి మా శుచః”^౧
ఇతి మయైవ హ్యుక్తమ్;

౪౦౩. “అవతారద్వయేపి వచనద్వ
యమ్.” (౨౦౧-౨౦౧.)

౨౦౨. అత స్త్వంతవతత్వతో మజ్జాన
దర్శనప్రాప్తిషు నిస్సంశయ
స్సుఖమాస్ప. ...

౪౦౪. అతః, భక్తిసాధ్యం ప్రపత్త్యై
వలభ్యమితి నిర్భరేణ త్వ[ః]
యాభవితవ్యమ్,” ఇత్యా
హ (అత స్త్వమ్-) ఇతి-

౪౦౫. “ఆచార్యతో లబ్ధం జ్ఞానం య
థాతత్వవిషయమితి న సంశ
యః, [16]

౪౦౬. తథా, భావినోర్గర్భనప్రా
ప్త్యేరపి (‘నిస్సంశయః’) ఇ
త్యర్థః. ...

“తృణీకృతపిరిజ్ఞాది
నిరఙ్గుళవిభూతయః;
రామానుజ పదామోఽభ
సమాశ్రయణశాలినః.”

ఇతి శ్రీ భగవద్రామానుజ విరచితం
శరణాగతిగద్యం
సంపూర్ణమ్.

ఇతి శ్రీహరితీకులతిలకస్య,
శ్రీరఙ్గరాజదివ్యాజ్ఞాలబ్ధ శ్రీవేదవ్యా
సభట్టారకాపరనామధేయస్య,
శ్రీమత్సుదర్శనాచార్యస్య కృతిషు
శరణాగతిగద్యవ్యాఖ్యానం
సంపూర్ణమ్.

